

Wolnicz-Pawłowska, Ewa

Od Redaktora

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 70, 7-8

2007

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OD REDAKTORA

„Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego” za 2007 rok jest podwójnie jubileuszowy: zawiera materiały z obchodów stulecia TNW a zarazem jest to siedemdziesiąty numer wydania. Ze względu na to, że planowane jest opracowanie osobnego tomu, poświęconego dorobkowi TNW od 1907 roku, w „Roczniku” za 2007 rok zamieszczamy tylko skrótowe informacje o obchodach stulecia Towarzystwa.

Towarzystwo Naukowe Warszawskie powstało w roku 1907, jako spadkobierca ideałów Królewskiego Warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, założonego w roku 1800 i rozwiązanego w roku 1832 w związku z represjami władz carskich po upadku Powstania Listopadowego. Inicjatorami i organizatorami Towarzystwa Naukowego Warszawskiego byli profesorowie i wychowankowie Szkoły Głównej, kierowani troską o rozwój cywilizacyjny i kulturalny narodu, pozbawionego wówczas własnej państwowości i własnych instytucji naukowych. Wsparcie uzyskali ze strony całego polskiego społeczeństwa; datki i darowizny były w pierwszym okresie istnienia TNW (tj. do 1918 r.) podstawą jego działalności.

Towarzystwo Naukowe Warszawskie działało nieprzerwanie do 1940 r., także w trudnych latach pierwszej i drugiej wojny światowej. W 1940 r. niemieckie władze okupacyjne zlikwidowały Towarzystwo, a jego majątek przejęły. Mimo to członkowie TNW nie zaprzestali działalności, prowadząc ją w konspiracji. Tuż po wojnie, w roku 1945, wznowiono działalność organizacyjną i naukową, została ona jednak w 1952 roku decyzją ówczesnych władz państwowych przerwana. Towarzystwo zlikwidowano a majątek przekazano powstającej Polskiej Akademii Nauk.

W 1980 roku w warszawskim środowisku naukowym powraca myśl o wznowieniu Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, aby – jak napisano w liście do żyjących jeszcze członków TNW – restytuować takie wartości, jak autorytet naukowy i tradycja zrzeszeń samorządowych. TNW zostało zarejestrowane w 1981 roku. Mimo braku własnej siedziby i nader skromnych środków finansowych, powrócono

do tradycji zebrań i odczytów, publikuje się „Rocznik TNW” i liczne książki. Z czasem podjęto działalność organizacyjną: nawiązano współpracę z Fundacją Batorego, a później Fundacją na rzecz Nauki Polskiej. W wyniku tej współpracy w TNW prowadzony jest program stypendiów zagranicznych dla młodych naukowców.

Ewa Wolnicz-Pawłowska